

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 maja 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 24 lutego 2017 roku, odmówił B. W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że zgodnie z art. 57 ustawy z 17 grudnia 1998 r. „o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych” (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych i nieskładkowych, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. Z uwagi na to, że orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS, z dnia 4 maja 2017 roku, wnioskodawczyni nie została uznana za niezdolną do pracy, brak jest podstaw do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (decyzja k.52 akt ZUS).

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą wnioskodawczyni złożyła w dniu 16 czerwca 2017 roku, odwołanie i wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. W uzasadnieniu odwołania wnioskodawczyni podniosła, że nie zgadza się z orzeczeniem komisji lekarskiej bowiem w dniu 15 lutego 2017 roku uległa wypadkowi. Była wtedy zarejestrowana jako osoba bezrobotna i w związku z tym nie przysługiwało jej prawo do zasiłku chorobowego. Jednocześnie z uwagi na stan choroby nie mogła podjąć pracy. Status osoby bezrobotnej utraciła z dniem 18 maja 2017 roku (odwołanie k. 2-3)

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 13 lipca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie oraz przytoczył argumentację, jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k.6)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

B. W. urodziła się (...), ma wykształcenie wyższe, z zawodu jest administratorem, ostatnio wykonywała pracę bankowca i administratora (okoliczność bezsporna, wywiad zawodowy k.2 akt ZUS akt orzeczniczych).

W okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 stycznia 2016 roku wnioskodawczyni pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy (decyzja k.25 i k.35 akt ZUS).

W dniu 24 lutego 2017 roku złożyła wniosek o ponowne przyznanie prawa do renty (wniosek k.48 akt ZUS).

Lekarz orzecznik, orzeczeniem z dnia 27 marca 2017 roku uznał, że wnioskodawczyni doznała w dniu 15 lutego 2017 roku, złamania nasady dalszej prawej kości promieniowej bez przemieszczenia. Nadto stwierdzono niewielki obrzęk nadgarstka z bólem uciskowym i ograniczeniem ruchów. Dolegliwości te powodują czasową, ale nie długotrwałą niezdolność do pracy (opinia lekarska k.34 akt orzeczniczych i orzeczenie lekarza orzecznika k.49 akt ZUS).

W dniu 10 kwietnia 2017 roku ubezpieczona wniosła sprzeciw od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS (sprzeciw k. 36 akt orzeczniczych).

W orzeczeniu komisji lekarskiej z dnia 4 maja 2017 roku potwierdzono rozpoznanie i opinię lekarza orzecznika. Dodatkowo ustalono, iż wnioskodawczyni ma także nadczynność tarczycy i zaburzenia osobowości (opinia lekarska k.40-42 akt orzeczniczych i orzeczenie k.51 akt ZUS).

U ubezpieczonej występują zmiany guzowate w obu płatach gruczołu tarczowego. Guzki te są leczone i nie wymagają przeprowadzenia operacji. Dolegliwości nie powodują niezdolności do pracy (opinia biegłego sądowego z zakresu endokrynologii prof. dr. hab. n. med. T. P. k.34-35).

Odwołująca nie leczyła się psychiatrycznie i nie korzystała z pomocy psychologa, bez zaburzeń psychicznych. Jest zdolna do pracy (opinia biegłego sądowego z zakresu psychiatrii H. K. k.32-33).

Wnioskodawczyni w dniu 25 października 2014 roku przeżyła skręcenie stawu skokowego prawego ze złamaniem V kości śródstopia, które wygoiło się bez upośledzenia funkcji chodu. Następnie przeżyła w dniu 15 lutego 2017 roku złamanie dalszej nasady kości promieniowej prawej bez przemieszczenia. Złamanie wygoiło się prawidłowo, bez następstw. Jest w związku z tym częściowo niezdolna do pracy w okresie od 15 lutego do 31 maja 2017 roku (opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii i rehabilitacji dr. n. med. E. B. k. 42-45).

Wnioskodawczyni posiada wymagane okresy ubezpieczeniowe (okoliczność bezsporna - oświadczenie pełnomocnika ZUS e-protokół z 27 III 2018 roku 00:01:07).

Decyzją z dnia 22 maja 2017 roku pozobawiono skarżącą statusu osoby bezrobotnej, a na przełomie lipca i sierpnia 2017 roku ponownie zarejestrowała się w Urzędzie Pracy (okoliczność bezsporna i decyzja k. 4).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni nie jest zasadne.

Zgodnie z treścią art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 z późn. zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1) jest niezdolny do pracy;

2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;

3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

2. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Zgodnie z art. 58 w/w ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego uważa się za spełniony jeżeli wynosi on łącznie co najmniej 5 lat dla osób u których niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Okres ten powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed dniem złożenia wniosku o świadczenie lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

W myśl z art. 58 i ust.4 przepisu powyższego nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny i jest całkowicie niezdolny do pracy

W oparciu o art. 12 ust. 1 ustawy emerytalnej niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

2. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

3. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Na mocy art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się:

1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;

2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia daty powstania niezdolności do pracy, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy, związku przyczynowego niezdolności do pracy lub śmierci z określonymi okolicznościami, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do samodzielnej egzystencji, celowości przekwalifikowania zawodowego dokonuje w formie orzeczenia lekarz orzecznik Zakładu (art. 14 ust. 1 ustawy emerytalnej).

Od orzeczenia lekarza orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu, zwanej dalej „komisją lekarską”, w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia (art. 14 ust. 2a ustawy emerytalnej).

Orzeczenie lekarza orzecznika, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, albo orzeczenie komisji lekarskiej, stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji (art. 14 ust. 3 ustawy emerytalnej).

Warunki wskazane w art. 57 w/w ustawy muszą być spełnione łącznie by istniały podstawy do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W odniesieniu do odwołującej się zostały spełnione wszystkie przesłanki, a spór sprowadzał się do kwestii niezdolności do pracy.

Niezdolność tę potwierdził również biegły sądowy z zakresu ortopedii. Mimo to wnioskodawczyni nie może zostać przyznane prawo do renty z uwagi na fakt, iż okres ustalonej niezdolności jest zbyt krótki. Do przyznania prawa do renty konieczne jest bowiem ustalenie długotrwałej niezdolności do pracy, czyli niezdolności przekraczającej dopuszczalny okres tzw. krótkoterminowych (czasowych) niezdolności do pracy, z którymi wiąże się inne świadczenia z ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1368 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 8 tej ustawy zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby lub niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych w art. 6 ust. 2 - nie dłużej jednak niż przez 182 dni, a jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana gruźlicą lub występuje w trakcie ciąży - nie dłużej niż przez 270 dni.

Natomiast w myśl art. 18 ust. 1 świadczenie rehabilitacyjne przysługuje ubezpieczonemu, który po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest nadal niezdolny do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja lecznicza rokuje odzyskanie zdolności do pracy.

Jak wynika z cytowanych przepisów ubezpieczonemu, niezdolnemu do pracy mogą przysługiwać różne świadczenia. Podstawowym z nich jest zasiłek chorobowy. Dopiero jeśli okres tego zasiłku jest niewytarczający do odzyskania zdolności do pracy w grę wchodzić mogą inne świadczenia. W pierwszej kolejności świadczenie rehabilitacyjne – jeśli ubezpieczony rokuje odzyskanie zdolności do pracy. Jeśli rokowania takiego nie ma w okresie, na który może być przyznane świadczenie rehabilitacyjne, wtedy może otrzymać rentę z tytułu niezdolności do pracy i to też o ile nie ma możliwości jego przekwalifikowania.

Upraszczając nieco wywody podkreślić należy, iż prawo do renty może przysługiwać co najmniej wtedy gdy przewidywana niezdolność do pracy będzie trwała dłużej niż 182. Taką niezdolność, przy spełnieniu innych warunków można uznać za długotrwałą, z którą wiąże się prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Krótsze niezdolności nie dają prawa do renty, dłuższe natomiast mogą powodować powstanie tego prawa, pod dodatkowymi warunkami. Ponieważ jednak w przypadku wnioskodawczyni częściowa niezdolność trwała około 3,5 miesiąca – winna być leczona w ramach zwolnień lekarskich.

Sąd podziela w tym wypadku stanowisko doktryny, które podkreśla, iż „Warto zaznaczyć, że art. 12 określa pojęcie niezdolności do pracy w rozumieniu ustawy. Zastrzeżenie powyższe wynika m.in. z potrzeby odróżnienia niezdolności do pracy (art. 12) od tzw. czasowej niezdolności do pracy, której stwierdzenie jest przesłanką do przyznania wynagrodzenia z tytułu niezdolności do pracy, zasiłku chorobowego oraz świadczenia rehabilitacyjnego (por. art. 92 k.p., art. 6-10 oraz art. 18 ustawy zasiłkowej). Rozróżnienie niezdolności do pracy kwalifikującej do 12-miesięcznego świadczenia rehabilitacyjnego oraz niezdolności do pracy kwalifikującej do przyznania okresowej (np. na rok) renty z tytułu niezdolności do pracy wydaje się być tylko teoretycznie możliwe, niemniej funkcjonowanie dwóch odmian ryzyka w ramach niezdolności do pracy jest faktem. Zdaniem H. P. (Niezdolność..., s. 4) problem ten jest rozwiązywalny w tym sensie, że w zależności od konkretnej sytuacji faktycznej lekarz orzecznik zadecyduje, jakie świadczenie przyznać: świadczenie rehabilitacyjne, rentę okresową czy rentę szkoleniową. Jest to uwaga trafna, nie przeczy jednak stwierdzeniu, że ustawodawca zaniedbał wprowadzenia przejrzystych kryteriów rozróżnienia niezdolności do pracy uzasadniającej przyznanie renty okresowej od tzw. krótkookresowej niezdolności do pracy. Określenie "krótkookresowa" jest zresztą mylące, gdyż łączny wymiar pobierania zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego może osiągnąć nawet 18 miesięcy (i więcej - przy gruźlicy).”

„Obok elementu ekonomicznego (społecznego, zawodowego) w konstrukcji niezdolności do pracy wyróżnia się element biologiczny, czyli naruszenie sprawności organizmu. W przeszłości ujmowano je jako stałe lub długotrwałe upośledzenie czynności organizmu. Obecnie naruszenie sprawności organizmu jest oceniane pod kątem możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji (por. art. 13 ust. 1 pkt 1). Prowadzenie rehabilitacji leczniczej ubezpieczonych zagrożonych niezdolnością do pracy albo osób pobierających rentę okresową należy do tzw. prewencji rentowej (ustawowo przypisanej do zakresu działania ZUS - por. art. 69 ustawy o s.u.s.). Naruszenie sprawności organizmu jest stopniowalne w kontekście jego skutków, tj. utraty w znacznym stopniu zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji oraz utraty zdolności do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Najwyższym stopniem naruszenia sprawności organizmu jest niezdolność do samodzielnej egzystencji, której ryzyko nie ma jednak formalnego związku z ryzykiem niezdolności do pracy. (patrz komentarz - Bartnicki, Marcin i Suchacki, Bartosz. Art. 12. W: Komentarz do ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, [w:] Emerytury i renty z FUS. Emerytury pomostowe. Okresowe emerytury kapitałowe. Komentarz. LEX, 2014).

W toku procesu żadna ze stron nie kwestionowała opinii biegłych sądowych, w szczególności biegłego ortopedy z tej przyczyny sąd oparł na niej swoje orzeczenie.

Biorąc pod uwagę, iż okres ustalonej niezdolności do pracy jest krótszy niż okres zasiłku chorobowego, wnioskodawczyni nie może przysługiwać prawo do renty jako świadczenie niewiążące się z czasową niezdolnością do pracy – a o takiej możemy mówić w niniejszej sprawie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawczyni.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni.

9 IV 2018 roku.